

AURSKOG-HØLAND KOMMUNE
Rådhusveien 3
1940 BJØRKELANGEN

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 11/03371-221

07.06.2022

Ark.: 326.12

Vedtak i navnesak 2021/540 – Store rekke mm. i Aurskog-Høland kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Aurskog-Høland kommune:

- **Store rekke**
- **Vesle rekke**
- **Lange rekke**

For *Store rekke naturreservat* er Miljødirektoratet vedtaksmyndighet.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Språkrådet i samband med utvidelsen av to naturreservater, jf. brev datert 18.06.2021. Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivningsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *utfyllende regler om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Uttale og skrifttradisjon

Herredsregisteret har registrert uttalene /langærək`kə/ og /la`ngærəkə/.

Kartserien Norge 1:50 000 har brukt skrivemåtene Langerække (1952), Lange rekka (1969, 1976, 1994, 2005, 2011), store/Store Rekket (1967, 1976, 1995, 2007), Vesle-Rekka (1969, 1976, 1994), Veslerekka (2005, 2011).

■ www.kartverket.no

Økonomisk kartverk brukte skrivemåtene Lange Rekka, Store Rekke og Vesle Rekke i 1968.

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte saken til uttalelse og kunngjøring i Aurskog-Høland kommune i brev datert 07.12.2021, i tråd med § 8 i loven. I brev datert 11.02.2022 har kommunen sendt de lokale uttalelsene til Språkrådet.

Setskog historielag v/ leder Svein Olaf Heggedal ønsker skrivemåten Store Rekke, jf. e-post datert 18.01.2022.

Aurskog-Høland kommune støtter historielagets uttalelse, jf. vedtak datert 07.02.2022.

Språkrådet tilrår skrivemåtene Store Rekke, Lange Rekke og Vesle Rekke i brev datert 02.05.2022.

Kartverkets vurdering

Vi viser til at Språkrådet har vært i kontakt med Setskog historielag i saken og stilt disse spørsmålene: «Er ikke uttalen og navnet /langerekke/ i bruk i dag? Uttales navnet i to ord, ettersom historielaget ønsker skrivemåten Store Rekke? Hva er uttalen av det andre navnet (Veslerekke / Vesle Rekke)?»

Historielaget v/ lederen svarte slik «Når det gjelder navnene på disse: "Store Rekket / Store Rekke / Langerekke / Langerækket og Veslerekka / Vesle Rekke". Så blir uttalen lokalt i to ord. Store Rekke, Vesle Rekke, Lange Rekke».

Språkrådet stilte deretter oppfølgingsspørsmål om hvorvidt det stemte at uttalen er i to ord, eller om navnene uttales i ett ord med trykk på andre stavelse (jf. uttalen i herredsregisteret). De spurte også om navnene Store Rekke og Lange Rekke er i bruk på samme myr. Historielaget v/ leder svarte: «Vi vil holde fast ved navnet i to ord i forhold. Det er ikke ekstra trykk på Rekke. På dialekt uttales det med likt trykk på begge ordene. Når det gjelder to mulige navn på samme myr så ligger Store Rekke og Vesle Rekke i hver sin ende av myrene. Lange Rekke ligger lenger nord og rett vest i forhold til Grenserøys 53».

Språkrådet konkluderer slik i tilrådingen: «Vi er usikre på hva dette navnet kan komme av. Muligens kan det være intetkjønnsordet rekke 'kurekster, krøterveg' som er registrert i Norsk ordbok, alternativt rekk 'spor etter gange, sti, far'. Siden opphavet er usikkert, velger vi å legge vekt på uttalelsen og opplysningene fra historielaget, som også har støtte fra kommunen.»

Etter dette har Kartverket vært i muntlig kontakt med navnekonsulenten i Språkrådet om saken, også fordi vi var usikre på hvorvidt det andre leddet i navna skal skrives med stor eller liten forbokstav. Vi ble enige med konsulenten om at vi tok en ny kontakt med historielaget.

I samtale med historielagets leder fikk Kartverket opplyst at det andre leddet hadde uttalen /`rekke/, med tostavingstone, og at dette ordets betydning og opphav var uklart. Det ble ikke spurt om det andre leddet alene var kjent som stedsnavn i området. Når vi ikke har opplysninger som tyder på at det andre leddet har vært i bruk alene som stedsnavn i seg selv, vil Kartverket velge å bruke liten forbokstav i dette leddet, fordi dette er vanlig rettskrivingspraksis i tilsvarende navn.

Vi tar med navnet Lange rekke i navnesaken som objektet lenger nord. I noen dokumenter har Langerekke eller Langerække vært omtalt som tidligere brukt fellesnavn for Store rekke og Vesle rekke. Historielaget har kommentert på dette ved at Lange rekke ikke har tilhørighet her, men til ei myr lenger nord, uten at det var tenkt på dette ved oppstart. Stedsnummeret for Lange rekke er 368 376. Det er dette som vises i faktaarket fra norgeskart.no: <https://stadnamn.kartverket.no/fakta/368376/>.

Kartverkets konkluderer derfor med å vedta *Store rekke, Vesle rekke, Lange rekke*.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, adressetilleggsnavn og kretsnavn (grunn-, valg-, skolekrets og kirkesokn), skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtaket om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Tor Ivar Solsrud Majercsik
fylkeskartsjef

Karsten Lien
saksbehandler stedsnavn

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi Svein Olaf Heggedal
Tor Ivar Solsrud Majercsik, LD - FKK Oslo (LK1OSL)
SPRÅKRÅDET
Ole Gunerius Deli, ED - Matrikkel & Stedsnavnavd
MILJØDIREKTORATET